

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЗАКАРПАТСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ**

**РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

05 листопада 2018 року

м. Ужгород

№ 57/19-рк/к

Виконавчий комітет
Мукачівської міської ради
пл. Духновича, 2, м. Мукачево, 89600

Про припинення дій, які містять
ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Закарпатського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України за результатами проведеного дослідження ринку розміщення зовнішньої реклами та суміжних йому ринках,

встановила:

В територіальних межах м. Мукачево повноваження органів місцевого самоврядування здійснюються Мукачівською міською радою та її виконавчим комітетом.

Згідно із статтею 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.

Виконавчий комітет Мукачівської міської ради відповідно до статей 10, 11 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та відповідно до статті 140 Конституції України є органом місцевого самоврядування.

Ідентифікаційний код: 04053743.

Юридична адреса: пл. Духновича, 2, м. Мукачево.

Виконавчий комітет Мукачівської міської ради у розумінні абзацу сьомого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є органом влади.

Відповідно до абзацу першого статті 144 Конституції України органи місцевого самоврядування в межах повноважень, визначених законом, приймають рішення, які є обов'язковими до виконання на відповідній території.

Статтею 19 Конституції України передбачено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Згідно з статтею 4 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» одним із основних принципів місцевого самоврядування є законність.

Відповідно до статті 73 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» акти виконавчого комітету сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради, прийняті в межах наданих їм повноважень, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, посадовими особами, а також громадянами, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території.

Таким чином, рішення виконавчого комітету Мукачівського міської ради, прийняті в межах своєї компетенції, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на території міста підприємствами, організаціями і установами, кооперативними та іншими громадськими організаціями, їх органами, а також посадовими особами і громадянами.

Згідно із Законом України «Про місцеве самоврядування» від 21.05.1997 № 280/97-ВР (із змінами та доповненнями) до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить надання дозволу в порядку, встановленому законодавством на розміщення реклами.

Діяльність на ринку розміщення зовнішньої реклами регулюється Законами України «Про рекламу» від 03.07.1996 № 271/96-ВР (із змінами та доповненнями), «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» від 06.09.2005 № 2806-IV (із змінами та доповненнями), Типовими правилами розміщення зовнішньої реклами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 29.12.2003 № 2067 (із змінами та доповненнями) (надалі – Типові правила) та іншими нормативними актами.

Відповідно до вимог Закону України «Про рекламу» та Типових правил розміщення зовнішньої реклами, зовнішня реклама розміщується на підставі дозволів та у порядку, встановленому виконавчими органами сільських, селищних, міських рад.

Пунктом 3 постанови Кабінету Міністрів України від 29.12.2003 № 2067 «Про затвердження Типових правил розміщення зовнішньої реклами» встановлено, що органи місцевого самоврядування зобов'язані привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цією постановою.

Типові правила розміщення зовнішньої реклами регулюють відносини, що виникають у зв'язку з розміщенням зовнішньої реклами у населених пунктах та визначають порядок надання дозволів на розміщення такої реклами.

Рішенням Мукачівської міської ради від 15.12.2016 № 423 затверджено Правила розміщення зовнішньої реклами у м. Мукачево.

Згідно з пунктом 38 Типових правил розроблення необхідної технічної документації, монтаж (демонтаж) рекламного засобу здійснюється спеціалізованими підприємствами, установами та організаціями.

Відповідно до пункту 49 Типових правил розміщені вивіски чи таблички підлягають демонтажу за рахунок коштів юридичних осіб або фізичних осіб - підприємців, якими вони були встановлені.

Згідно з пунктом 6.2. розділу VI Правил розміщення зовнішньої реклами у м. Мукачево демонтажу підлягають:

- спеціальні конструкції, власника яких встановити неможливо;
- самовільно розміщені спеціальні конструкції, дозволи на розміщення яких не видавалися, або дію їх скасовано.

Пунктом 6.3 розділу VI Правил розміщення зовнішньої реклами у м. Мукачево передбачено, що демонтаж рекламних засобів, які розташовані на об'єктах комунальної власності, здійснюється на підставі рішення виконавчого комітету Мукачівської міської ради за поданням робочого органу.

Відповідно до пунктів 6.4 розділу VI Правил розміщення зовнішньої реклами у м. Мукачево демонтаж проводиться спеціалізованим підприємством, визначеним рішенням виконкому, з подальшим відшкодуванням витрат, пов'язаних з цим, за рахунок коштів осіб, що допустили порушення цих Правил.

Демонтована конструкція зберігається у спеціально відведених місцях, що відповідають умовам схоронності та збереження рекламних засобів і може бути повернута власнику після сплати вартості робіт по демонтажу і вартості її зберігання згідно підтверджуючих документів.

Згідно з пунктом 6.6 розділу VI Правил розміщення зовнішньої реклами у м. Мукачево демонтовані рекламні засоби зберігаються комунальним підприємством протягом 6 місяців з дати проведення демонтажу. Подальше розпорядження рекламними засобами, термін зберігання яких сплинув, здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства.

Пунктом 6.7. розділу VI Правил розміщення зовнішньої реклами у м. Мукачево зазначено, що рекламні засоби, які розташовано з порушеннями «Правил розміщення зовнішньої реклами», «Правил благоустрою, забезпечення чистоти, порядку утримання та прибирання вуличних, дворових територій, парків, скверів м. Мукачево» (без дозволів, у разі закінчення терміну дії дозволів – без продовження строку дії, у разі скасування дозволу, з недодержанням визначеної у дозволі конструкції рекламного засобу, недодержання визначеного місця розташування рекламного засобу), а також в інших випадках, визначених у нормативно-правових актах або в договорі про тимчасове користування місцями розташування рекламних засобів, підлягають демонтажу у встановленому порядку у відповідності до пунктів 6.4 - 6.7 даних Правил.

Рішеннями виконавчого комітету Мукачівської міської ради від 18.09.2017 № 271, від 26.09.2017 № 302, від 24.10.2017 № 321, від 14.11.2017 № 343, від 13.02.2018 № 34, від 24.07.2018 № 216 Мукачівське міське комунальне підприємство «Ремонтно-будівельне управління» визначено виконавцем з демонтажу рекламних засобів згідно з переліком виду та адреси розміщення рекламних засобів.

Мукачівське міське комунальне підприємство «Ремонтно-будівельне управління» створене шляхом реорганізації малого державного ремонтно-будівельного підприємства «Сантехнік», комунального підприємства «Міська шляхово-експлуатаційна дільниця» та малого комунального підприємства «Будівельник» відповідно до рішення Мукачівської міської ради від 26.10.2006 № 147 «Про реорганізацію комунальних підприємств МДРП «Сантехнік», КП МШЕД та КП «Будівельник» та являється правонаступником їх майнових і немайнових прав та обов'язків.

Мукачівське міське комунальне підприємство «Ремонтно-будівельне управління» є юридичною особою, веде самостійний баланс, має розрахункові рахунки в банківських установах, печатку зі своїм найменуванням та інші реквізити. Мукачівське міське комунальне підприємство «Ремонтно-будівельне управління» діє на підставі Статуту (нова редакція), затвердженого рішенням Мукачівської міської ради від 31.08.2017 № 775.

Оскільки здійснення діяльності із демонтажу рекламних засобів та їх зберігання є послугою, за яку справляється плата коштами юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, якими такі рекламні засоби були встановлені, то покладення обов'язків щодо визначення виконавця таких послуг безпосередньо в рішеннях виконавчого комітету Мукачівської міської ради від 18.09.2017 № 271, від 26.09.2017 № 302, від 24.10.2017 № 321, від 14.11.2017 № 343, від 13.02.2018 № 34, від 24.07.2018 № 216 на Мукачівське міське комунальне підприємство «Ремонтно-будівельне управління» свідчить про надання такому суб'єкту господарювання переваг, які ставлять його у привілейоване становище стосовно конкурентів, які також можуть надавати аналогічні послуги на території м. Мукачево.

Згідно з вищезазначеними рішеннями виконавчого комітету Мукачівської міської ради Мукачівське міське комунальне підприємство «Ремонтно-будівельне управління» за період 2017 року та січня-липня 2018 року визначено виконавцем з демонтажу 131 рекламного засобу.

Мукачівське міське комунальне підприємство «Ремонтно-будівельне управління» може здобувати переваги над іншими суб'єктами господарювання не завдяки власним досягненням, а в наслідок дії зовнішніх факторів, одним із яких є дії органу місцевого

самоврядування, що може мати негативний вплив на конкуренцію та призвести до спотворення конкуренції на ринку послуг із демонтажу рекламних засобів та їх зберігання в межах м. Мукачево.

Також, вказаними приписами виконавчий комітет Мукачівської міської ради опосередковано примушує суб'єктів господарювання, які розміщують зовнішню рекламу на території м. Мукачево, здійснювати оплату коштів за демонтаж рекламних засобів та їх зберігання виключно виконавцю таких послуг – Мукачівському міському комунальному підприємству «Ремонтно-будівельне управління».

Визначення виконавчим комітетом Мукачівської міської ради Мукачівського міського комунального підприємства «Ремонтно-будівельне управління» виконавцем послуг із демонтажу рекламних засобів та їх зберігання без конкурсної процедури, може призвести до встановлення комунальним підприємством завищеної вартості таких послуг, яку змушені будуть оплачувати учасники ринку – розповсюджувачі зовнішньої реклами та позбавило їх права вибору інших суб'єктів господарювання, які можуть надавати аналогічні послуги.

Крім того, виходячи з положень пункту 38 Типових правил, демонтаж рекламних засобів може здійснюватися не лише комунальними підприємствами, а й іншими спеціалізованими підприємствами, установами та організаціями.

Відповідно до пункту 2 статті 25 Господарського Кодексу України органам державної влади і органам місцевого самоврядування, що регулюють відносини у сфері господарювання, забороняється приймати акти або вчиняти дії, що визначають привілейоване становище суб'єктів господарювання тієї чи іншої форми власності, або ставлять у нерівне становище окремі категорії суб'єктів господарювання чи іншим способом порушують правила конкуренції.

Відносини органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю із суб'єктами господарювання, суб'єктів господарювання з іншими суб'єктами господарювання, із споживачами, іншими юридичними та фізичними особами у зв'язку з економічною конкуренцією регулюються Законом України «Про захист економічної конкуренції» (стаття 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції»). Цей Закон застосовується до відносин, які впливають чи можуть вплинути на економічну конкуренцію на території України.

Згідно з приписами частини другої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

Отже, відповідно до вказаних законодавчих норм, реалізація виконавчим комітетом Мукачівської міської покладених на нього повноважень, має здійснюватись з дотриманням вимог чинного законодавства, у тому числі Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Згідно з абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, зокрема, визнається надання окремим суб'єктам господарювання або групам суб'єктів господарювання пільг чи інших переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що призводить або може призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції;

Частиною третьою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що вчинення антиконкурентних дій органів влади органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється і тягне відповідальність згідно із законом.

Таким чином, дії виконавчого комітету Мукачівської міської ради, які полягають у прийнятті рішень від 18.09.2017 № 271, від 26.09.2017 № 302, від 24.10.2017 № 321, від 14.11.2017 № 343, від 13.02.2018 № 34, від 24.07.2018 № 216, якими Мукачівське міське комунальне підприємство «Ремонтно-будівельне управління» визначено виконавцем послуг

із демонтажу рекламних засобів та їх зберігання без конкурсної процедури, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого абзацом сьомим частини другої статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, а саме надання окремому суб'єкту господарювання переваг, які ставлять його у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції на ринку послуг з демонтажу рекламних засобів та їх зберігання.

Враховуючи зазначене та керуючись статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» абзацом сьомим пункту 3 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р., зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482, з метою запобігання порушень законодавства про захист економічної конкуренції, адміністративна колегія територіального відділення,

р е к о м е н д у є :

1. Виконавчому комітету Мукачівської міської ради (ідентифікаційний код – 04053743) припинити дії, які містять ознаки порушення, передбаченого пунктом 3 статті 50, абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, а саме надання окремому суб'єкту господарювання переваг, які ставлять його у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції, а також усунути причини виникнення цього порушення і умови, що йому сприяють.

2. Про результати розгляду рекомендацій повідомити територіальне відділення у місячний строк з дня їх отримання.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи посадовими особами, яким вони надані.

Згідно з частиною третьою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

Голова відділення –
голова колегії

В. Шаленик